

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№1 (272)**

Київ 2024

**Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 1 (272). – К., 2024. – 140 с.**

Рекомендовано Вченою радою ДНДІМЕ

Протокол №1 від 31.01.2024 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно–інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально–трудова проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)
ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)
АЛЕКСЄЄВ І.В., доктор економічних наук, професор
НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор
ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор
ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук
ПИПА В.І., доктор економічних наук, професор
КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член–кор НАНУ
КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук
КОРНЄЄВ В.В., доктор економічних наук, професор
ВАСИЛЬЧАК С.В., доктор економічних наук, професор
ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор
КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор
ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор
ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор
ЧЕРКАШИНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент
ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЕСЦКА ДЗЮБІНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства
АДАМ САМБОРСЬКІ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства
ВІРГІНІЯ ЮРЕНІЄНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва
ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька республіка)
ДІАНА СПУЛБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)
ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д-р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)
МІТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)
ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька республіка)
СОФІЯ ВИШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно–природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща
СТЕФАН ДИРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан
ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»

внесене в міжнародну базу даних періодичних видань:

ISSN 2522–1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vidnosin v Ukraïni

Abbreviated key title: Form. rinkovih vidnosin Ukr.

Індекссування і реферування: Україніка Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2024. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545–12445ПР від 20.02.2017 року

© Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2024

State Scientific Research Institute of Informatization and Economic Modeling

MARKET RELATIONS DEVELOPMENT IN UKRAINE

**Collection of scientific works
№1 (272)**

Kyiv 2024

**Market Relations Development in Ukraine: Collection of scientific works
Volume 1 (272). K., 2024. – 140 p.**

Recommended by the Academic Council SSRIEM

Protocol No. 1 dated January 31, 2024

The collection of articles is devoted to scientific achievements of young scientists – graduate students and candidates for scientific degrees of Ph.D and doctor of economic sciences. It covers a wide range of issues in these areas:

- Macro–economic aspects of modern economy;
- Innovation and investment policy;
- Economic issues of industries and types of economic activity development;
- Development of a regional economy;
- Social–labor problems.

Collection of works is focused on scientists and specialists dealing with economic management and those, who learn the theory and practice of market economy in Ukraine.

According to the Decree of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 1643 of December 28, 2019, this collection is included in the List of scientific professional editions of Ukraine in which the results of the dissertation works for obtaining the scientific degrees of doctor and candidate of sciences, category «B» can be published.

EDITORIAL BOARD

G. STUDINSKA, Doctor of Economics, (Chief Scientific Editor)
A. KHODZHAIAN, Doctor of Economics, Professor (Deputy Editor in Chief)
Y. PASICHNYK, Doctor of Economics, Professor (Deputy Editor in Chief)
S. ZAKHARIN, Doctor of Economics, Professor, Senior Researcher (Deputy Editor in Chief)
I. ALEKSEEV, Doctor of Economics, Professor
P. NEBOTOV, Candidate of Science, Director
Z. VARNALIY, Doctor of Economics, Professor
I. GUZHVA, Doctor of Economics
V. PYLA, Doctor of Economics, Professor
M. KYZYM, Doctor of Economics, Professor, member of the NASU
S. KULPINSKY, Doctor of Economics
V. KORNEEV, Doctor of Economics, Professor
S. VASYLCHAK, Doctor of Economics, Professor
H. LOPUSHNIAK, Doctor of Economics, Professor
I. KYCHKO, Doctor of Economics, Professor
L. SHOSTAK, Doctor of Economics, Professor
Z. HARBAR, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
K. CHERKASHYNA, Ph.D, Economic Sciences, Assistant Professor
Ye. IVANOV, Candidate of Science (Economics) (executive secretary)

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

AGNESHKA DZYUBINSKAYA, Doctor of Philosophy, Economic University of Katowice, Poland, Professor of the Department of Management of the Enterprise
ADAM SAMBORSKI, Ph.D., Economic University of Katowice, Poland, Professor of the Department of Enterprise Management
VIRGINIA YURENIENE, Professor, Doctor of Science, Head of the Department of Philosophy and Culturology, Kaunas Faculty, Vilnius University, Lithuania
GORBOVY ARTHUR YULIANOVICH, Professor, Doctor of Technical Sciences, Slovak Academy of Agrarian Sciences, member of the Department of Economics and Management, (Slovakia)
DIANA SPULBER, Ph.D., University of Genoa, Assistant Professor, Department of Philosophy of Societies, Genoa (Italy)
IVAN TYNEV DMITROV, Professor, Doctor of Economics, University «Prof. Dr. Asen Zlatarov, Head of the Department of Economics and Management, Burgas (Bulgaria)
MITAR LUTOVATS, Professor, Doctor of Technical sciences, UNION UNIV. Mykola Tesla, Faculty of Industrial Management, Head of Technology Department, Belgrade (Serbia)
YURAY SIPKO, Professor, Doctor of Economics, Slovak Academy of Sciences, Director of the Institute for Economic Research, Bratislava, Slovakia)
SOFIA VISHKOVSKA, Professor, Doctor of Sciences, Head of Department of Organization and Management, UTP University of Science and Technology, Bydgoszcz, Poland
STEFAN DIRKA, Doctor of Economics, Professor, Higher Economics School in Katowice Poland, Professor of Management and Marketing Department. International accredited by the Ministry of Science and Education of the Republic of Kazakhstan
TOMASH BERNAT, Professor, Doctor of Science, Head of the Department of Microeconomics, Faculty of Economics and Management, Szczecin University, Poland

Printed periodical «Market Relations Development in Ukraine»

Included in the international database of periodicals:

ISSN 2522–1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vidnosin v Ukraïni

Abbreviated key title: Form. rinkovih vidnosin Ukr.

Indexing and reviewing: Ukrainika Naukova, Dzherelo

International information and scientometric data base: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), National Library of Ukraine after V.I. Vernadskiy

Market Relations Development in Ukraine, 2024. Certificate of state registration of printed mass media Series KB 22545–12445 PR from 02.20.2017

© State Research Institute of Informatization and Economic Modeling, 2024

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

УДК 338.242.2

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10837336>

SHEVCHENKO O. M., SELEZEN O. M.,
SKRYPNYK V. V., ALEKSEIENKO A. S.

Forecasting analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management

Relevance of the research topic. *Social responsibility of business, international marketing and cost management occupies an important place in the economic activity of innovative industrial enterprises. The process of forecasting analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in such a system needs improvement.*

Formulation of the problem. *The problems of forecasting the analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management are not sufficiently considered in scientific sources. Given the problems in the functioning of industrial enterprises, this issue needs immediate resolution.*

Setting the goal and tasks of the research – *to propose a forecasting system for the analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management.*

Research method or methodology. *For forecasting, we used the method of least squares and taxonomic evaluation.*

Field of application of results. *The proposed forecasting system can be used to improve the economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management.*

Conclusions according to the article. *Modeling of economic activity of innovative industrial enterprises is of great importance in systems of social responsibility of business, international marketing and cost management. Such forecasting is based on the study of innovations in industry, volumes of products sold, costs for scientific works, etc. Despite the relatively positive dynamics of the increase in all industrial indicators, we must take into account the unstable external environment, and therefore the need for systematic improvement and improvement of the management system of the industrial sector.*

Keywords: *industrial enterprises, economic activity, social responsibility of business, international marketing, cost management.*

Прогнозування аналізу господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами

Актуальність теми дослідження. Соціальна відповідальність бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами посідає важливе місце в господарській діяльності інноваційних промислових підприємств. Потребує удосконалення процес прогнозування аналізу господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в такій системі.

Постановка проблеми. Проблематика прогнозування аналізу господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами недостатньо розглянута у наукових джерелах. Враховуючи проблеми у функціонуванні промислових підприємств, це питання потребує негайного вирішення.

Постановка мети і завдань дослідження – запропонувати систему прогнозування аналізу господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами.

Метод або методологія дослідження. Для прогнозування нами використано метод найменших квадратів та таксономічне оцінювання.

Галузь застосування результатів. Запропонована система прогнозування може використовуватися для поліпшення господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами.

Висновки. Моделювання господарської діяльності інноваційних промислових підприємств має велике значення в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами. Таке прогнозування ґрунтується на дослідженні інновацій у промисловості, обсягів реалізованої продукції, витрат на наукові роботи тощо. Незважаючи на відносно позитивну динаміку підвищення усіх показників по промисловості, маємо враховувати нестабільне зовнішнє середовище, а отже необхідність систематичного поліпшення та удосконалення системи управління промисловим сектором.

Ключові слова: промислові підприємства, господарська діяльність, соціальна відповідальність бізнесу, міжнародний маркетинг, управління витратами.

Formulation of the problem. The problems of forecasting the analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management are not sufficiently considered in scientific sources. Given the problems in the functioning of industrial enterprises, this issue needs immediate resolution.

Analysis of recent research and publications. Forecasting analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management is an almost unexplored issue, which is in domestic and foreign literature. Individual sectors of the outlined problem are systematized by the authors: Purdenko O., Hnatenko I., Artyushok K., Babaiev I., Kononenko A.,

Lepeyko T., Zos–Kior M., Gryshchenko I., Ganushchak–Efimenko L., Shcherbak V., Nifatova O. However, a comprehensive evaluation indicator is not proposed in any source [1–18].

Formulation of the goals of the article (statement of the task) – to propose a forecasting system for the analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management.

Presenting main material. We suggest forecasting the analysis of the economic activity of innovative industrial enterprises in the system of business social responsibility, international marketing and cost management using the coefficient of the taxonomy of the activity of Ukrainian industries and its graphic representation for the next three years.

Forecasting of these indicators was performed by the authors using the information material of the study in the part of calculating the taxonomic indicator [1]. However, the forecasting technique is a proposal for improving the forecasting analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management.

It should be noted that in order to predict the analysis of the economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management, the signs of the production activity of the leading industries of Ukraine were previously selected according to the defined coefficient of the taxonomy: extractive industry; production of food products, beverages and tobacco products; production of basic pharmaceutical products and

pharmaceutical preparations; production of computers, electronic and optical products; production of transport equipment. To forecast the taxonomy coefficient, the production regression coefficients were determined by the method of least squares for the next three years:

$$\hat{Y}=0,43+0,19X_1+0,25X_2+0,71X_3+0,06X_4-0,72X_5;$$

$$\hat{Y}=0,29+0,81X_1+0,66X_2+0,001X_3-0,04X_4-0,76X_5;$$

$$\hat{Y}=0,19+0,22X_1+0,40X_2+0,06X_3+0,09X_4+0,001X_5.$$

As a result of the calculation, the forecast value of the coefficient of the taxonomy of the leading industries of Ukraine, 2025–2027, was determined (Table 1)

Therefore, the forecasting of the taxonomic indicator of the economic activity of innovative industri-

Table 1. Forecasting of the taxonomic indicator of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management, 2025–2027.

2025						
Industries	Number of innovatively active industrial enterprises (units)	Costs for innovation of industrial enterprises (thousand UAH)	Number of industrial enterprises that introduced innovations (units)	The number of names of innovative types of products introduced by industrial enterprises (units)	The number of industrial enterprises that implemented innovative products (units)	The amount realized innovative products (thousand UAH)
Mining industry	0,846	0,917	0,905	0,765	0,882	0,876
production of food products, beverages and tobacco products	0,777	0,931	0,848	0,826	0,829	0,869
production of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	0,963	0,806	0,930	0,829	0,927	0,860
production of computers, electronic and optical products	0,922	0,951	0,958	0,960	0,951	0,900
production of transport equipment	0,830	0,902	0,866	0,891	0,847	0,876
2026						
Industries	Number of innovatively active industrial enterprises (units)	Costs for innovation of industrial enterprises (thousand UAH)	Number of industrial enterprises that introduced innovations (units)	The number of names of innovative types of products introduced by industrial enterprises (units)	The number of industrial enterprises that implemented innovative products (units)	The amount realized innovative products (thousand UAH)
Mining industry	0,896	0,967	0,955	0,815	0,932	0,910
production of food products, beverages and tobacco products	0,827	0,981	0,898	0,876	0,879	0,902

production of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	0,973	0,816	0,940	0,839	0,937	0,867
production of computers, electronic and optical products	0,972	0,961	0,968	0,970	0,961	0,939
production of transport equipment	0,880	0,952	0,916	0,941	0,897	0,909
2027						
Industries	Number of innovatively active industrial enterprises (units)	Costs for innovation of industrial enterprises (thousand UAH)	Number of industrial enterprises that introduced innovations (units)	The number of names of innovative types of products introduced by industrial enterprises (units)	The number of industrial enterprises that implemented innovative products (units)	The amount realized innovative products (thousand UAH)
Mining industry	0,946	1,017	1,005	0,865	0,982	0,948
production of food products, beverages and tobacco products	0,877	1,031	0,948	0,926	0,929	0,941
production of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	0,983	0,826	0,950	0,849	0,947	0,874
production of computers, electronic and optical products	1,022	0,971	0,978	0,980	0,971	0,955
production of transport equipment	0,930	1,002	0,966	0,991	0,947	0,948

Source: calculated by the authors

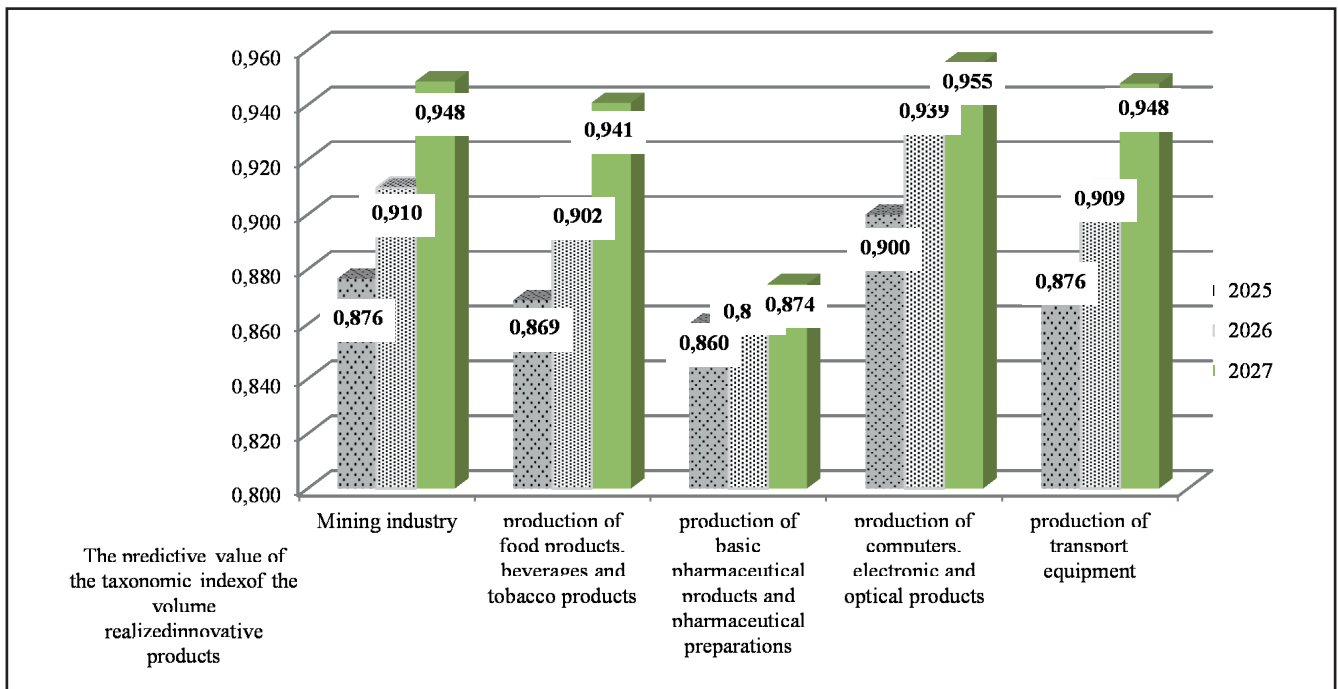

Figure 1. Forecasting of the taxonomic indicator of the volume of implemented innovative products of the industries of Ukraine, 2025–2027

Source: calculated by the authors

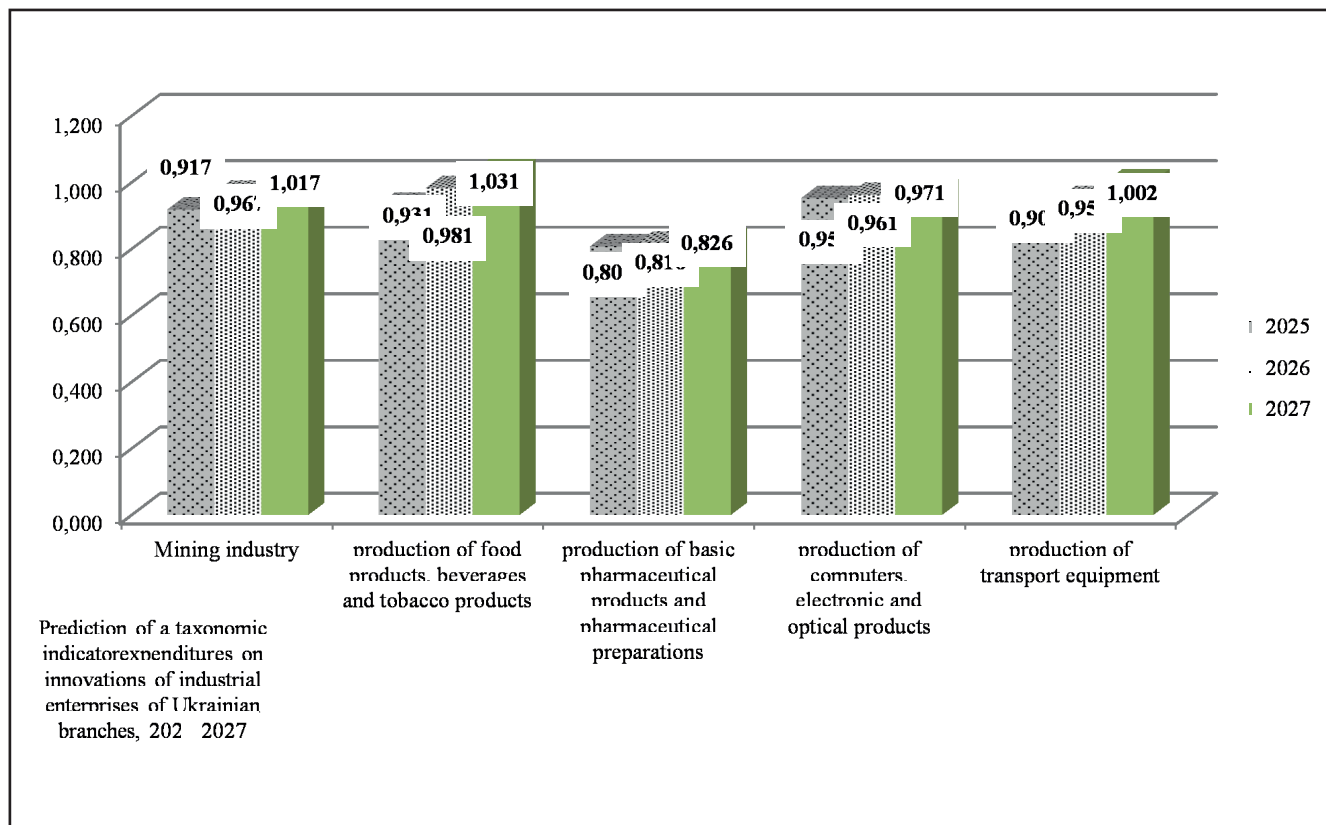
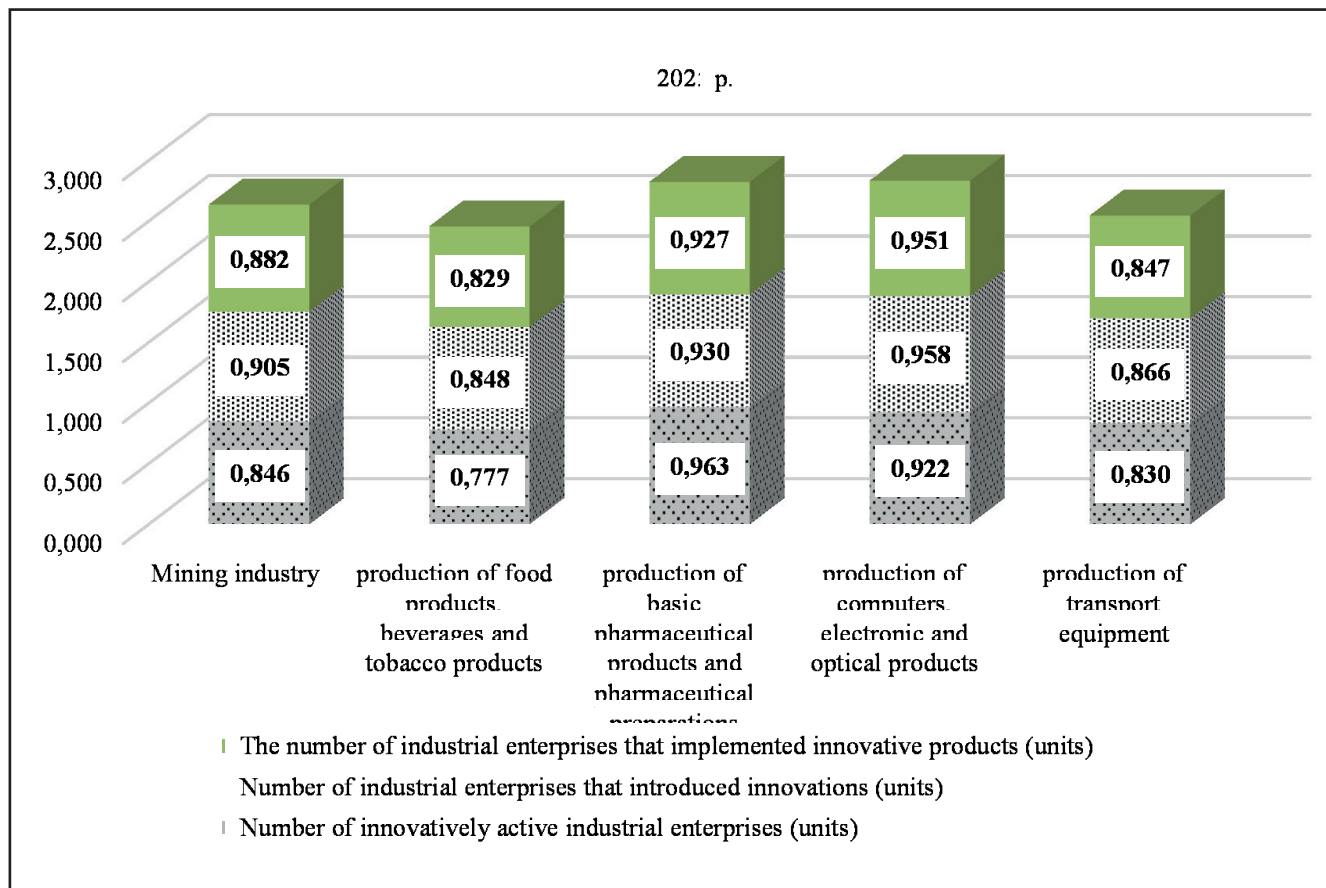

Figure 2. Forecasting of the taxonomic indicator of costs for innovations of industrial enterprises of the branches of Ukraine, 2025–2027.

Source: calculated by the authors

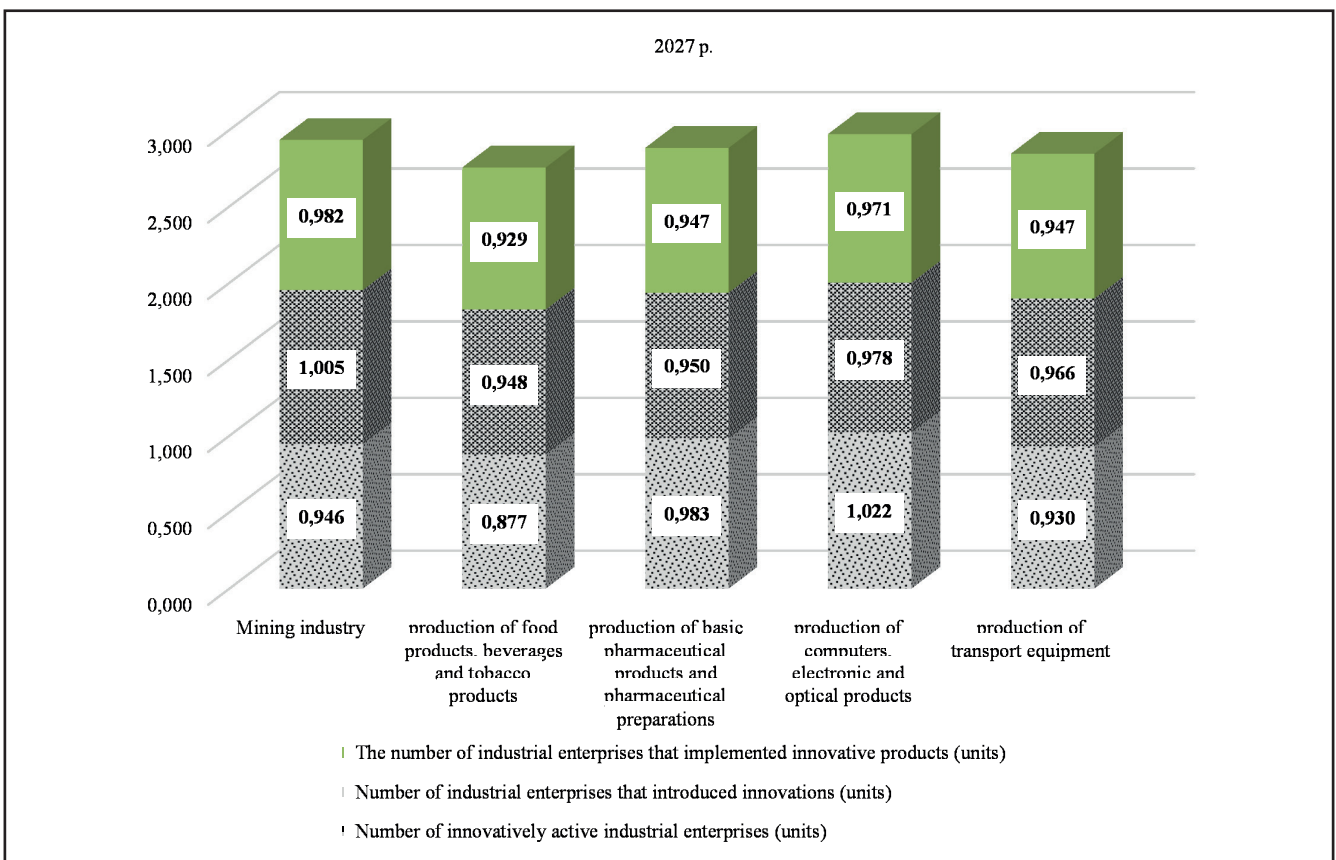
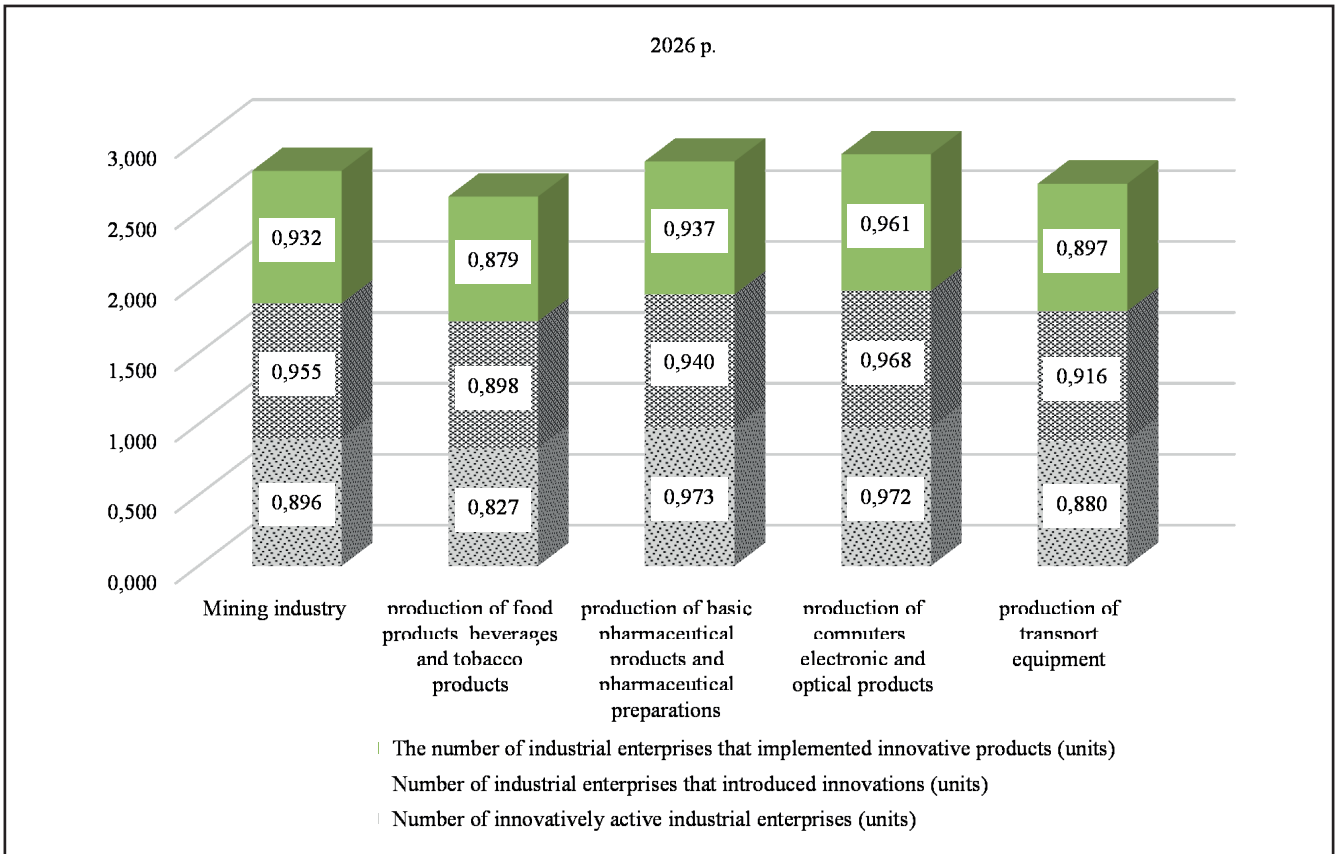

Figure 3. Forecasting of the taxonomic indicator of the number of enterprises of Ukrainian industries that carried out innovative activities, 2025–2027

Source: calculated by the authors

al enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management using the coefficients of production linear regression shows that most indicators of activity are growing and approaching the normalized value of 1, which can be a positive phenomenon, considering realistic conditions of external and internal influence on this activity. Concluding the research and forecasting of the coefficient of the taxonomy of the activity of the branches of industry of Ukraine, we will graphically present the predicted level of the taxonomic indicator of the volume of realized innovative products of the branches of industry of Ukraine, costs for innovation of industrial enterprises of the branches of Ukraine and the number of enterprises of the branches of industry of Ukraine that carried out innovative activities, 2025–2027 (Fig. 1–3)

Therefore, the results of the conducted research make it possible to model the forecast of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management.

Conclusions

Modeling of economic activity of innovative industrial enterprises is of great importance in systems of social responsibility of business, international marketing and cost management. Such forecasting is based on the study of innovations in industry, volumes of products sold, costs for scientific works, etc. Despite the relatively positive dynamics of the increase in all industrial indicators, we must take into account the unstable external environment, and therefore the need for systematic improvement and improvement of the management system of the industrial sector.

References

1. Naholiuk, O., Skrypnyk, V., Alekseienco, A., Shchur, O. Management modeling of financial evaluation of economic and innovative activities of industrial enterprises in conditions of digitalization, management of professional development projects and formation of marketing strategy. *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, 12 (271)
2. Zos'–Kior, M., Kyrylyuk, Ye., & Terent'yeva, O. (2021). Modelyuvannya upravlinnya zemel'nymy resursamy v Ukraini v konteksti hlobalizatsiyi ta formuvannya stal'nykh ahroprodovol'chykh system. *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu imeni Bohdana Khmel'nyts'koho. Seriya «Ekonomichni nauky*, 65–72.
3. Vdovenko, N. M., Cukhomlyn, L. V., Bachkir, I. H., & Hnatenko, I. A. (2021). Upravlins'ki zasady modelyuvannya derzhavnykh priorityativ v innovatsiyini ekonomitsi: dyversyfikatsiya pidpryyemnyts'koyi diyal'nosti ta adaptuvannya rynku. *Ekonomika ta derzhava*, (9), 19–23.
4. Zos'–Kior, M., Il'yin, V., & Svyryda, E. (2020). Rozvytok trudovoho potentsialu v systemi efektyvnoho menedzhmentu orhanizatsiyi. *Ekonomika ta suspil'stvo*, (22).
5. Vdovenko, N. M., Korobova, N. M., Zos'–Kior, M. V., & Koval', V. V. (2023). Evolyutsiya teoretychnykh zasad rehulyuvannya eksportu–importu ahrarynoi produktsiyi v umovakh detsentralizatsiyi dlya vykhodu na mizhnarodnyy rynek. *Akademichni vizyiyi*, (23).
6. Hnatenko, I. A. (2018). Metodolohichni osnovy instyutsional'noho analizu natsional'noyi systemy innovatsiyynoho pidpryyemnytstva. *Ekonomichnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, (6), 70–74.
7. Purdenko, O., Artyushok, K., Riazanova, N., Babaiev, I., Kononenko, A., Lepeyko, T., & Zos'–Kior, M. (2023). Financial management of innovative eco–entrepreneurship. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 45(2), 152–165.
8. Okhrimenko, I. V., Vdovenko, N. M., Ovcharenko, Ye. I., & Hnatenko, I. A. (2021). Innovatsiyi v systemi stratehichnoho upravlinnya bezpekoyu natsional'noyi ekonomiky v umovakh ryzykiv ta nevyznachenosti hlobalizatsiyi. *Ekonomika ta derzhava*, (8), 4–9.
9. Gryshchenko, I., Ganushchak–Efimenko, L., Shcherbak, V., Nifatova, O., Zos'–Kior, M., Hnatenko, I., ... & Martynov, A. (2021). Making Use of Competitive Advantages of a University Education Innovation Cluster in the Educational Services Market. *European Journal of Sustainable Development*, 10(2), 336–336.
10. Hnatenko, I. A., & Rubezhans'ka, V. O. (2017). Lohika vprovadzhennya innovatsiynykh zakhodiv na rehional'nyy rynek pratsi v umovakh yoho tsyklichnoho rozvytku. *Byznes Ynform*, (8 (475)), 110–115.
11. Lozhachevs'ka, O. M., Hnatenko, I. A., Cukhomlyn, L. V., & Mel'nyk, O. Yu. (2021). Modelyuvannya infrastruktury pidpryyemnytstva neoinnovatsiyynoho upravlinnya na natsional'nomu ta rehional'nomu rivnyakh v umovakh detsentralizatsiyi. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, (18), 5–10.
12. Hnatenko, I. A. (2019). Fundamental'ni umovy derzhavnoho rehulyuvannya ta pidtrymky innovatsiyynoho pidpryyemnytstva. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*, (4 (1)), 37–43.
13. Hnatenko, I. A. (2020). Otsinyuvannya systemy prodovol'choyi bezpeky Ukrainy. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, (6), 159–164.

14. Orlova–Kurylova, O. V., Hnatenko, I. A., & Rubezhans'ka, V. O. (2019). Derzhavne rehulyuvannya innovatsiynoi diyal'nosti pidpryyemnytstva yak napryam zabezpechennya staloho rozvytku ekonomiky krayiny. *Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya*, (3 (89)), 35–40.

15. Hnatenko, I. A., & Rubezhans'ka, V. O. (2016). Teoretyko–metodolohichni aspekty vyznachennya spetsyfichnykh oznak rehional'noho rynku pratsi. *Visnyk Skhidnoukrayins'koho natsional'noho universytetu imeni Volodymyra Dalja*, (6), 36–39.

16. Taran–Lala, O. M., Zos'–Kior, M. V., & Andrusenko, M. M. (2020). Imidzh pidpryyemstva yak faktor vplyvu na yoho konkurentospromozhnist'. *Ahrosvit*, (7), 18–22.

17. Hnatenko, I. A., Popova, Yu. M., Bachkir, I. H., & Nechyporenko, K. V. (2021). Stratehiyi derzhavnykh priorytetiv v konteksti stsenarnoho forsaytu upravlinnya innovatsiynoyu ekonomikoju: modelyuvannya naukovotekhnichnoho ta intelektual'noho potentsialu. *Ahrosvit*, (17), 3–9.

18. Zos'–Kior, M. V., & Bryzhan', K. O. (2017). Upravlinnya konkurentospromozhnisty pidpryyemstva v umovakh nestabil'nosti. *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal Internauka. Seriya: Ekonomichni nauky*, (6), 62–65.

Список використаних джерел

1. Naholiuk, O., Skrypnyk, V., Alekseienco, A., Shchur, O. Management modeling of financial evaluation of economic and innovative activities of industrial enterprises in conditions of digitalization, management of professional development projects and formation of marketing strategy. *Формування ринкових відносин в Україні*, 12 (271)

2. Зось–Кіор, М., Кирилук, Є., & Терентьева, О. (2021). Моделювання управління земельними ресурсами в Україні в контексті глобалізації та формування сталих агропродовольчих систем. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки»*, 65–72.

3. Вдовенко, Н. М., Сухомлин, Л. В., Бачкір, І. Г., & Гнатенко, І. А. (2021). Управлінські засади моделювання державних пріоритетів в інноваційній економіці: диверсифікація підприємницької діяльності та адаптування ринку. *Економіка та держава*, (9), 19–23.

4. Зось–Кіор, М., Ільїн, В., & Свирида, Е. (2020). Розвиток трудового потенціалу в системі ефективного менеджменту організації. *Економіка та суспільство*, (22).

5. Вдовенко, Н. М., Коробова, Н. М., Зось–Кіор, М. В., & Коваль, В. В. (2023). Еволюція теоретичних засад регулювання експорту–імпорту аграрної продукції в умовах децентралізації для виходу на міжнародний ринок. *Академічні візії*, (23).

6. Гнатенко, І. А. (2018). Методологічні основи інституціонального аналізу національної системи інноваційного підприємництва. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*, (6), 70–74.

7. Purdenko, O., Artyushok, K., Riazanova, N., Babaiev, I., Kononenko, A., Lepeyko, T., & Zos'–Kior, M. (2023). Financial management of innovative entrepreneurship. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 45(2), 152–165.

8. Охріменко, І. В., Вдовенко, Н. М., Овчаренко, Є. І., & Гнатенко, І. А. (2021). Інновації в системі стратегічного управління безпекою національної економіки в умовах ризиків та невизначеності глобалізації. *Економіка та держава*, (8), 4–9.

9. Gryshchenko, I., Ganushchak–Efimenko, L., Shcherbak, V., Nifatova, O., Zos'–Kior, M., Hnatenko, I., ... & Martynov, A. (2021). Making Use of Competitive Advantages of a University Education Innovation Cluster in the Educational Services Market. *European Journal of Sustainable Development*, 10(2), 336–336.

10. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2017). Логіка впровадження інноваційних заходів на регіональний ринок праці в умовах його циклічного розвитку. *Бізнес Інформ*, (8 (475)), 110–115.

11. Ложачевська, О. М., Гнатенко, І. А., Сухомлин, Л. В., & Мельник, О. Ю. (2021). Моделювання інфраструктури підприємництва неінноваційного управління на національному та регіональному рівнях в умовах децентралізації. *Інвестиції: практика та досвід*, (18), 5–10.

12. Гнатенко, І. А. (2019). Фундаментальні умови державного регулювання та підтримки інноваційного підприємництва. *Проблеми системного підходу в економіці*, (4 (1)), 37–43.

13. Гнатенко, І. А. (2020). Оцінювання системи продовольчої безпеки України. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*, (6), 159–164.

14. Орлова–Курилова, О. В., Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2019). Державне регулювання інноваційної діяльності підприємництва як напрям забезпечення сталого розвитку економіки країни. *Економіка, управління та адміністрування*, (3 (89)), 35–40.

15. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2016). Теоретико–методологічні аспекти визначення специфічних ознак регіонального ринку праці. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*, (6), 36–39.

16. Таран–Лала, О. М., Зось–Кіор, М. В., & Андрусенко, М. М. (2020). Імідж підприємства як фактор впливу на його конкурентоспроможність. *Агросвіт*, (7), 18–22.

17. Гнатенко, І. А., Попова, Ю. М., Бачкір, І. Г., & Нечипоренко, К. В. (2021). Стратегії державних пріоритетів в контексті сценарного форсайту управління інноваційною економікою: моделювання науково–технічного та інтелектуального потенціалу. *Агросвіт*, (17), 3–9.

18. Зось–Кіор, М. В., & Брижань, К. О. (2017). Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільності. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука. Серія: Економічні науки*, (6), 62–65.

Дані про авторів

Шевченко Олена Миколаївна,

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

Селезень Олена Миколаївна,

старший викладач кафедри маркетингу та логістики, Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Скрипник Вікторія Віталіївна,

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та банківської справи, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Полтава, Україна

Алексеевко Артем Сергійович,

аспірант кафедри підприємництва та бізнесу, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна

Data about the authors

Olena Shevchenko,

PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, Entrepreneurship and Marketing, National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

Olena Selezen,

Senior lecturer at the Department of Marketing and Logistics, Sumy National Agrarian University, Ukraine, Sumy

Viktoriia Skrypnyk,

PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of Department of Finance, Accounting and Banking, Luhansk Taras Shevchenko National University, Poltava, Ukraine

Artem Alekseienco,

Graduate student of the Department of Entrepreneurship and Business, Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, Ukraine

УДК 304.4:330.342.146

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10837361>

BOIKO O. M.

KUCHERENKO S. Yu.

Determinants of the development of the national innovation system

The subject of the study. *In modern conditions of economic growth in the period of globalization, innovation is an important prerequisite for development. Their role and importance is constantly growing, turning into a dominant source of economic development, growth in the volume of export–import operations, increasing the level of competitiveness of enterprises, and the standard of living of the population. An important place in the development of innovations is occupied by the national innovation system, which consists of clusters, industrial parks, technological and scientific parks, technopolises, etc.*

The purpose of the study. *The purpose of the article is to study the theoretical and methodological aspects of the national innovation system and the current state of development of one of its components – clusters.*

Research methods. *The main research methods used include description, analysis, generalization, etc.*

Work results. *The article examined the main approaches to the theory of the innovation system. In the theoretical and methodological aspect, the existing interpretations of the concept of «national innovation system» based on the application of various approaches are analyzed. Among them, the interpretation of the concept of «national innovation system» by such scientists as V. Bilozubenko, Z. Mykytyuk, M. Pashuta, L. Fedulova, L. Yaremko, etc. was noted.*

Conclusions. *The authors of the article investigated the peculiarities of the creation and development of the main components of the national innovation system, which are located on the territory of the Ivano–Frankivsk region. In particular, this applies to clusters and industrial parks. The existing*